

MALTA
TRIBUNAL TA' REVIZJONI AMMINISTRATTIVA
MAĠISTRAT DR. CHARMAINE GALEA

7 ta' Lulju 2022

Rikors Numru 89/2021

Darren Charles Desira

Vs

Transport Malta

It-Tribunal,

Ra r-rikors ippreżentat minn **Darren Charles Desira** datat 26 ta' Awwissu 2021 li permezz tiegħu ppremetta s-segwenti:

1. *Illi fis-sena 2021 l-esponenti applika għal Road Haulage Operator's Licence mal-Awtorita' intimata;*
2. *Illi permezz ta' ittra mibghuta mill-Awtorita' intimata datata 1 ta' Ĝunju 2021, (hawn annessa u mmarkata **Dok A**), l-esponenti ġie mgħarraf li l-applikazzjoni tiegħu sejra tīgi rifutata “on the grounds that you do not meet the Good Repute and Conduct requirements as stipulated in Regulation 11 of the Motor Vehicles (Carriage of Goods by Road) Regulations (S.L. 65.19) and Article 6 of Regulation (EC) no. 1071/2009... ”;*
3. *Illi wara li l-esponent ingħata l-fakolta' illi jagħmel is-sottomissionijiet tiegħu permezz ta' ittra datata 9 ta' Ĝunju 2021 mibghuta lill-Awtorita' intimata, l-istess Awtorita', permezz tad-deċiżjoni datata 21 ta' Lulju 2021 (hawn annessa u mmarkata **Dok B**), infurmat lill-esponenti illi s-sottomissionijiet (annessi bħala **Dok C**) magħmula minnu ma ġewx acċettati għar-raġuni illi l-esponenti “does not satisfy the good conduct and repute criterion... ”*

minħabba l-kundanni datati 27 ta' Novembru 2012 u 6 ta' Ĝunju 2014, filwaqt li nfurmat lill-istess li hemm dritt ta' appell quddiem dan it-Tribunal “within thirty (30) days from the date of notification of this letter to your client by means of registered mail...”, liema deċiżjoni l-esponenti rċieva nhar il-5 ta' Awwissu 2021;

4. Illi l-esponent jinsab aggravat bid-deċiżjoni tal-Awtorita' intimata u għalhekk permezz tal-preżenti rikors qiegħed jinterponi appell minn tali deċiżjoni u dan in kwantu:

i. l-Awtorita' intimata qiegħda tagħti interpretazzjoni żbaljata tal-Artikolu 11 (1) tal-L.S. 65.19;

ii. Ir-rifut ta' Transport Malta illi jaċċetta l-applikazzjoni tal-esponent għar-raġuni premessa jilledi d-dritt għal-xogħol tal-individwu kif sanċit fl-Artikolu 7 tal-Kostituzzjoni;

5.0 l-Awtorita' intimata qiegħda tagħti interpretazzjoni żbaljata tal-Artikolu 11 (1) tal-L.S. 65.19

5.1 Illi l-esponent ġie misjub ħati permezz ta' sentenza mogħtija fis-**27 ta' Novembru 2012** talli fi Frar tas-sena 2001 assoċċja ruħu ma' persuni f'Malta u ma' persuni oħra barra minn Malta sabiex jimporta, ibiġi jew jittraffika medicina u droga oħra f'Malta. Permezz ta' sentenza tas-6 ta' Ĝunju 2014, l-esponent instab ħati talli fil-**5 ta' Frar 2012** kien fil-pussess ta' arma tan-nar;

5.2 Illi s-sejbien ta' htija su referiti saru permezz ta' sentenzi illi ingħataw aktar minn hames snin ilu, u cioe' disa' (9) snin ilu;

5.3 Illi r-Regolament 11 (1) tal-L.S. 65.19 jiddisponi, inter alia, illi “Persuna ma titqiesx li tissodisfa r-rekwizit ta'reputazzjoni u kondotta tajba jekk hija:

(a) tkun insabet htija ta' reati kriminali serji, inkluži reati ta' natura kummerċjali, matul l-aħħar hames snin, jew ta' xi reat li jkollu piena ta' priġunerija għal zmien tliet xhur jew aktar, jew multa ta' mill-inqas erba' mijha u ħamsa u sittin euro u sebgħha u tmenin ċenteżmu, jew ta' żewġ reati jew aktar konnessi mal-vjolenza.” (sottolinear tal-esponenti)

5.4 Illi l-Awtorita' intimata qiegħda tinterpreta din id-disposizzjoni tal-ligi bil-mod seguenti: -

“The five year window clearly related to offences of a commercial nature and not to all serious offences in general. Hence the fact that your client's convictions date back more than 5 years prior to his application cannot be construed to mean that he therefore satisfies the good conduct and repute criterion.”

5.5 Illi l-esponent bir-rispett ma jaqbilx ma' dan ir-raġunament espost mill-Awtorita' intimata in kwantu jirriżulta ċar mit-test tal-ligi su citata illi biex wieħed jitqies li ma jissodifax ir-rekwiziti ta'reputazzjoni u kondotta tajba fuq l-ewwel kwalifika, għandhom jirriżultaw is-segwenti elementi: -

i. sejbien ta' htija dwar reat kriminali serju;

ii. liema reat kriminali serju jinkludi reati ta' natura kummerċjali, fost reati oħra serji, hekk kif saħansitra tagħti x'tifhem il-punteggjatura utilizzata fid-dispost tal-ligi;

iii. liema sejbien ta' htija tkun seħħet matul l-ahħar ħames snin;

5.5 Illi l-fatt li l-Awtorita' intimata bl-interpretazzjoni tagħha tal-liġi odjerna qiegħda tqis lill-esponent li hu prekulż u projbit illi ježercita dan it-tip ta' xogħol anke wara t-trapass tal-ħames snin u čioe' għal hajtu kollha, mhux biss tmur kontra l-principji tal-ġustizzja, iżda wkoll għandha natura ta' punizzjoni – fejn l-esponent hu kostrett li matul hajtu jibqa' ibati l-konsegwenzi tar-reati msemmija, minkejja li diġa gie punit u minkejja li skonta l-istess piena u llum il-ġurnata rriforma ruħu;

5.6 Illi għalhekk fl-umli fehma tal-esponent, id-deċiżjoni tal-Awtorita' Transport Malta hi bbażata fuq interpretazzjoni skorretta tar-Regolament 11 (a) tal-L.S. 65.19 u għalhekk għandha tiġi ddikjarata nulla;

6.0 Ir-rifjut ta' Transport Malta illi jaċċetta l-applikazzjoni tal-esponent għar-ragħuni premessa jilledi d-dritt għal-xogħol tal-individwu kif sanċit fl-Artikolu 7 tal-Kostituzzjoni

6.1 Illi r-raġunament tal-Awtorita' intimata, magħdud mal-interpretazzjoni illi qiegħda tingħata tal-liġi hu, li ladarba fil-konfront tal-esponent instabelt htija ta' reat kriminali serju, l-esponent huwa prekulż matul hajtu milli jagħmel dak li hu kwalifikat li jagħmel u li ilu jaħdem għaliha hajtu sħiħa;

6.2 Illi kif sanċit fl-Artikolu 7 tal-Kostituzzjoni, l-Istat "...jirrikoxxi d-dritt taċ-ċittadini kollha għal-xogħolu u għandu jgħib 'il quddiem dawk il-kondizzjonijiet li jagħmlu dan id-dritt effettiv...";

6.3 Illi mingħajr preġudizzju għal kwalsiasi dritt u rimedju li għandu l-esponenti firrigward tal-liġi sussidjarja in kwistjoni, il-kundizzjonijiet ta' kondotta u reputazzjoni tajba kif esposti fil-L.S. 65.19, għalkemm joħolqu kwalifikasi għal min irid japplika għall-licenzja rilevanti, l-istess kwalifikasi huma jew limitati għall-reati specifiċi (bħal per eżempju, min jinstab ġati ta' reat relatat mal-użu ta' vettura in kwantu hu direttament rilevanti għall-licenzja in kwistjoni) jew limitati biż-żmien i.e. bit-trapass ta' ħames (5) snin għal min jikkommetti "reati serji", wara liem perjodu tali ndividwu għandu jkollu d-dritt li jissottometti applikazzjoni;

6.4 Illi kif rilevat u f'kull każ, l-interpretazzjoni li qiegħda tingħata tal-liġi li l-appellant hu għal hajtu eskluz milli jottjeni l-licenzja relativa ibbażata solitament fuq kundanni li jmorru lura aktar minn disa' (9) snin ilu u li ma jikkwalifikawx taħt l-ebda sub-artikolu ieħor tar-Regolament 11 tal-L.S. 65.19, din l-interpretazzjoni mhux biss qiegħda tilledi d-dritt tax-xogħol tal-esponent kif sanċit mill-Kostituzzjoni u mill-Artikolu 15 tal-'EU Charter of Fundamental Human Rights', iżda wkoll huwa bi ksur tal-principju tan-ne bis in idem ukoll sanċit mill-ligijiet nostrana, u dan in kwantu l-esponent qiegħed jiġi nonostante li skonta s-sentenzi relattività jerġa jiġi punit, liema punizzjoni l-Awtorita' qiegħda tippremetti li hi permanenti i.e. għandha sservi matul hajtu;

6.5 Illi jiġi rilevat illi meta l-esponent ikkommetta r-reat ta' assoċjazzjoni li jittraffika droga fis-sena elfejn u wieħed (2001), l-esponent kien appena għalaq is-sitta u għoxrin (26) sena;

6.6 Illi llum il-ġurnata l-esponent għandu sitta u erbghin (46) sena u skonta s-sentenzi msemmija u ma għandux jibqa jbatis l-konsegwenzi tal-istess matul hajtu kollha;

6.7 Illi kif rilevat u kif ser jiġi muri matul il-proċeduri odjerni l-esponenti hu kwalifikat u saħansitra nvesta f'dan ix-xogħol, u hu wkoll fil-pusseß ta' certifikat ta' Kompetenza

Professjonalni fit-Trasport bit-Triq tal-Merkanzija, maħruġ mill-istess Awtorita intimata fl-20 ta' Mejju 2021, wara li l-esponent għamel kors intensiv mal-istess Transport Malta;

6.5 Illi għalhekk id-deċiżjoni tal-Awtorita' intimata hija għal kollex nieqsa minn valutazzjoni ekwitat-tiva tal-fatti. Bħala principju, għandu jkun ċar li, speċjalment fejn jidħlu deċiżjonijiet li jaffetwaw l-għejxien ta' persuna, bħalma huwa l-mestjer tal-individwu, l-Awtoritajiet kompetenti m'għandhomx jieħdu tali deċiżjonijiet legġgerment jew abbaži ta' interpretazzjoni selettiva;

7. Illi, fl-isfond tal-konsiderazzjonijet surreferiti, l-esponenti huwa konvint li d-deċiżjoni ta' rifut tal-Awtoritāt intimata hija waħda żbaljata u li ma ssib l-ebda riskontru fil-fatt jew fid-dritt;

8. Illi, għaldaqstant, l-esponenti qiegħed jintavola l-proċeduri odjerni quddiem dan l-Onorabbi Tribunal għall-konsiderazzjoni għaqlja u superjuri tal-kwistjonijiet imqanqlin f'dan ir-Rikors;

Għaldaqstant, in vista tal-konsiderazzjonijiet suesposti, kif ukoll dawk ir-raġunijiet kollha li se jirriżultaw waqt it-trattazzjoni ta' dan ir-Rikors, l-esponenti jitlob bir-rispett lil dan l-Onorabbi Tribunal jogħġibu jħassar u jirrevoka d-deċiżjoni tal-Awtoritāt għat-Trasport f'Malta kontenuta fl-ittra tal-1 ta' Ġunju 2021 u fid-deċiżjoni tal-21 ta' Lulju 2021, u sussegwentement tiġi acċettata l-applikazzjoni tiegħu sabiex tinhareg f'ismu Road Haulage Operator's Licence u dan prevja kwalunkwe ordni u/jew provvediment meqjus opportun sabiex jiġu salvagwardjati d-drittijiet tagħha, bl-ispejjeż kontra l-Awtoritāt intimata.

Ra r-risposta tal-**Awtorita` intimata** ppreżentata fil-31 ta' Awwissu 2021 li permezz tagħha eċċepiet is-segwenti:

1. Illi, preliminarjament, fir-rigward tal-aggravji konsistenti f'lanjanzi ta' indoli kostituzzjonali, tali konsiderazzjonijiet ma jaqgħux fil-kompetenza ta' dan l-Onorabbi Tribunal u dan kif konfirmsat b'diversi sentenzi mogħtija minn dan l-Onorabbi Tribunal fosthom is-sentenza fl-ismijiet 'Eugene Cardona -vs- Transport Malta'.

2. Illi, sussidjarjament u mingħajr ebda preġudizzju għas-suespost, d-deċiżjoni tal-Awtorita' rispondenti kif notifikata lir-rikorrent Darren Charles Desira permezz tal-ittra datata 21 ta' Lulju, 2021 hija waħda ġusta, korretta u skond il-liġi u għalhekk għandha tiġi konfirmsata u r-rikors prezentat mir-rikorrent għandu jiġi michħud bl-ispejjeż, u dan għar-raġunijiet li se jiġu hawn imtennija.

3. Illi r-rikorrent appellant fir-Rikors promotur tiegħu jtieni illi l-Awtorita' qed tagħmel interpretazzjoni hażina tal-liġi. Dan assolutament mħuwiex il-każ, għar-raġunijiet li se jiġu hawn imfissra.

4. Illi l-fatti u l-konsiderazzjonijiet pertinent għall-ġusta determinazzjoni ta' dan l-appell huma s-segwenti:

- *Permezz ta' sentenza mogħtija mill-Qorti Kriminali fis-27 ta' Novembru, 2012, ir-rikorrent kien ġie misjub ħati ta' importazzjoni u traffikar ta' droga u kkundannat għall-piena ta' tmintax-il sena ġabs u multa ta' €46,800, filwaqt illi b'sentenza oħra mogħtija fis-6 ta'*

Ġunju, 2014 huwa nstab ħati ta' pussess illegali ta' arma tan-nar (semi-automatic pistol) u ġei kkundannat għall-ħlas ta' multa ta' €600.

- Issa Regolament 11(a) tal-Legislazzjoni Sussidjarja 65.19 jipprovdi kif ġej:

“Persuna ma titqiesx li tissodisfa r-rekwizit ta’ reputazzjoni u kondotta tajba jekk hija:

(a) tkun insabet ħatja ta’ reati kriminali serji, inkluži reatit a’ natura kummerċjali, matul l-aħħar ħames snin, jew ta’ xi reat li jkollu piena ta’ priġunerija għal żmien tliet xhur jew aktar, jew multa ta’ mill-inqas erba’ mijha u ħamsa u sittin euro u sebgħa u tmenin ċenteżmi (€465.87); jew ta’ żewġ reati jew aktar konnessi mal-vjolenza”.

- Illi fit-test bl-Ingliż l-imsemmi Regolament 11(a) ta’ L.S. 65.19 jaqra kif ġej:
“A person shall not be deemed to satisfy the requirement of good repute and conduct if he:

(a) has been convicted of serious criminal offences, including offences of a commercial nature during the last five years, or of a crime carrying a conviction of a term of imprisonment of, or exceeding three months or a fine of at least four hundred and sixty-five euros and eighty-seven cents (465.87); or of two or more crimes connected with violence;”

• Illi huwa bil-wisq ċar u manifest li, kuntrarjament għall-interpretazzjoni errata u žbaljata li qed jintenta jagħti r-rikorrent għal dan il-provvediment tal-liġi, it-terinu ta’ ħames snin jiġi biss għal reati ta’ natura kummerċjali u mhux għal kull tip ta’ reat, fis-sens illi jekk persuna jkun wettaq reati ta’ natura kummerċjali iż-żejed minn ħames snin ilu, allura dan ma jinċidix fuq id-determinazzjoni ta’ jekk huwiex persuna ta’ kondotta u reputazzjoni tajba o meno, pero jekk ikun wettaq reati serji li mhumiex ta’ natura kummerċjali (kif fil-fatt wettaq ir-rikorrent konsistenti fl-iportazzjoni u t-traffikar tad-droga) dan jinċidi u bil-kif fuq tali determinazzjoni, wettaqhom meta wettaqhom.

• Illi apparti li anke l-interpreazzjoni litterali (u anke dik logika) tagħti konfort sħiħ u totali għall-pożizzjoni tal-Awtora’, għandu jiġi sottolineat illi l-Legislazzjoni Sussidjarja 65.19 tagħmel traspożizzjoni fil-liġi nostrana ta’ Regulation (EC) No. 1071/2009, u l-artiklu 6 ta’ dan ir-Regolament jipprovdi kif ġej :-

“In determining whether an undertaking has satisfied that requirement (that is, the good conduct and repute requirement), Member States shall consider the conduct of the undertaking, its transport managers and any other relevant person as may be determined by the Member State. Any reference in this Article to convictions, penalties or infringements shall include convictions, penalties or infringements of the undertaking itself, its transport managers and any other relevant person as may be determined by the Member State.

The conditions referred to in the first sub-paragraph shall include at least the following:

(a) that there be no compelling grounds for doubting the good repute of the transport manager or the transport undertaking, such as convictions or penalties for any serious infringement of national rules in force in the fields of:

(vi) trafficking in human beings or drugs.”

- Illi għalhekk m'hemm assolutament ebda dubju li skond il-ligi tagħna u r-Regolament Ewropew, persuna li nstabet ġatja ta' reati serjissimi ta' importazzjoni u traffikar ta' droga tant li ġie kundanat għal 18-il sena prigunerija ma jissodisfax irr-ekwiżit ta' kondotta u reputazjoni tajba biex jingħata l-iċenzja kommunitarja għall-ġarr tal-merkanzija bl-art.

5. Illi, konsegwentement, id-deċiżjoni tal-Awtorita' rispondenti hija deċiżjoni korretta u mogħtija in konformita' u b'applikazzjoni tal-provvedimenti tal-ligi viġenti u għalhekk ma tistax u m'għandhiex tiġi revokata.

6. Illi għalhekk it-talbiet tar-rikorrent appellant Darren Charles Desira għandhom jiġu miċħuda bl-ispejjeż kontra tiegħu.

Sema' x-xhieda;

Ra l-atti kollha;

Ra n-Noti ta' Sottomissionijiet tal-partijiet;

Ra li r-rikors ġie mħolli għal-lum għas-sentenza.

Ikkunsidra:

Illi r-rikorrent ġassu aggravat b'deċiżjoni tal-Awtorita` intimata komunikata lilu permezz ta' ittra datata 9 ta' Ġunju 2021 li permezz tagħha ġie mgħarraf illi l-Awtorita` intimata kienet irrifjutat l-applikazzjoni tiegħu għal Road Haulage Operator's Licence liema l-iċenzja tinhareg ai termini tal-Legislazzjoni Sussidjarja 65.19 (Regolamenti Dwar il-Ġarr Stradali ta' Merkanzija b'Vetturi bil-Mutur). Illi l-istess Awtorita` ibbażat ir-rifjut tagħha fuq sentenza li nghatat fil-konfront tar-rikorrent fis-27 ta' Novembru 2012 fejn ir-rikorrenti kien instab ġati li fi Frar 2001 assoċċja ruħu ma' persuni oħra biex jimporta, ibiegħ jew jittraffika medicina u droga oħra f'Malta. Permezz ta' sentenza oħra datata 6 ta' Frar 2014 ir-rikorrent instab ġati li fil-5 ta' Frar 2012 kien fil-pusseß ta' arma tan-nar mingħajr l-iċenzja.

Illi biex persuna tingħata l-iċenzja bħala operatur għall-ġarr stradali ta' merkanzija trid tissodisfa r-rekwizit ta' reputazzjoni u kondotta tajba. Kien proprju abbaži ta' dan ir-rekwizit li l-Awtorita` ċahdet l-applikazzjoni in kwistjoni. Għall-ahjar intendiment tar-raġuni mogħtija mill-Awtorita` intimata, it-Tribunal se jiċċiċta testwalment ir-Regolament 11 tal-Legislazzjoni Sussidjarja 65.19 li jgħid is-segwenti, u cioe`:-

11.(1) Persuna ma titqiesx li tissodisfa r-rekwizit ta' reputazzjoni u kondotta tajba jekk hija:

(a) tkun insabet ġatja ta' reati kriminali serji, inkluži reati ta' natura kummerċjali, matul l-ahħar ġumes snin, jew ta' xi reat li jkollu piena ta' prigunerija għal żmien tliet xhur

jew aktar, jew multa ta' mill-inqas erba' mijà u hamsa u sittin euro u sebgħa u tmenin ġenteżmi (465.87); jew ta' żewġ reati jew aktar konnessi mal-vjolenza;

(b) tkun insabet ħatja fl-ahhar sentejn ta' kull reat relatat ma' reati dwar l-užu ta' vettura bil-mutur;

(c) ġiet dikjarata mhux kapaċi li tagħmel ix-xogħol ta' burdnar taħt xi regolamenti li jkunu fis-seħħ;

*(d) tkun insabet ħatja ta' reati serji ripetuti kontra regoli fis-seħħ dwar:-
- il-kondizzjonijiet dwar il-paga u l-impieg fil-professjoni; jew
-it-trasport fit-triq, partikolarment ir-regoli dwar is-sewqan, il-piżżejjiet u d-dimensjonijiet u l-kapaċità ta' ġarr tal-vettura, sigurtà stradali jew dik tal-vetturi jew hsara lill-ambjent;*

(e) tkun instabet ħatja ta' xi reati korrispondenti taħt xi ligi ta' pajjiż jew territorju barra minn Malta:

Iżda meta l-applikant kellu inqas minn tmintax-il sena meta jkun instab ħati kif deskrītt fis-subregolament (1)(a) u (b), il-perijodi msemmija jkunu rispettivament ta' sentejn u sena.

Illi r-rigorrent xehed illi fl-2021 huwa applika biex jikseb liċenzja għall-ġarr stradali ta' merkanzija u spjega illi huwa kien għamel numru ta' snin jaħdem f'din l-industrija bħala xufier. Jispjega illi meta kien gie akkużat bir-reat ta' traffikar ta' droga huwa kellu sitta u għoxrin (26) sena u skonta l-piena tiegħu f'Ottubru 2020 u li waqt li kien fil-Facilita` Korrettiva ta' Kordin huwa rriabilita ruħu. Huwa xehed li wara li skonta l-piena għamel kors mal-Awtorita` intimata u ma' *training provider* approvat mill-istess Awtorita` fejn gie mħarreġ estensivament fuq *standards* tekniċi u l-aspetti tal-operat bħal sigurta` fit-toroq u ligiżżejjiet relatati. Dan għamlu bl-iskop li eventwalment ikollu l-liċenzja in kwistjoni.

Vince Micallef Pule, Direttur fi ħdan id-Direttorat tat-Trasport fuq l-Art spjega li bil-liċenzja in kwistjoni operatur ikun jista' jittrasporta merkanzija minn Malta għal pajjiżi oħrajn fl-Unjoni Ewropea u viċi versa. Jispjega li l-liġi nostrana hija trasposizzjoni tar-Regolament Ewropew 1071/2009.

Ikkunsidra:

Illi l-aggravju principali tar-rigorrent huwa li l-Awtorita` intimata qiegħda tagħti nterpretażżjoni żbaljata tal-Artikolu 11 (1) tal-Ligi Sussidjarja 65.19 u dan ghaliex qiegħda tqis illi persuna ma tissodisfax ir-rekwiżit ta' reputazzjoni u kondotta tajba anke jekk ikunu għaddew iktar minn ħames snin mit-twettiq ta' reat serju, ad eċċeżżjoni ta' reati kummerċjali. Fil-fatt ir-rigorrent jissottometti illi l-perjodu ta' ħames snin għandu jinfiehem li japplika għar-reati kollha msemmija f'subartikolu (1) u kwindi r-rigorrenti, li nghata sentenza fl-2012, illum il-ġurnata ma jistax jiġi ostakolat milli jikseb il-liċenzja in kwistjoni ladarba għaddew iktar minn ħames snin minn meta ngħatat is-sentenza fil-konfront tiegħu.

Illi t-Tribunal ra kemm it-test Malti u kemm it-test Ingliż tal-artikolu 11 (1) tal-Legislazzjoni Sussidjarja 65.19. Ghall-ahjar intendiment it-test Ingliż qiegħed jiġi riprodott hawn taħt, filwaqt li t-test Malti ġie čitat iktar ‘il fuq:

11. A person shall not be deemed to satisfy the requirement of good repute and conduct if he:

(a) has been convicted of serious criminal offences, including offences of a commercial nature during the last five years, or of a crime carrying a conviction of a term of imprisonment of, or exceeding three months or a fine of at least four hundred and sixty-five euros and eighty-seven cents (465.87); or of two or more crimes connected with violence.

Illi meta wieħed jikkompara din id-disposizzjoni jsib illi fil-verżjoni Maltija hemm comma bejn il-kelma “kummerċjali” u l-kelma “matul” filwaqt li fil-verżjoni Ingliż din ma teżistix.

Illi r-rirkorrent jissottometti li skont artikolu 75 tal-Kostituzzjoni ta’ Malta it-test Malti għandu jipprevali. Illi t-Tribunal josserva illi ċ-ċitat artikolu ma jirrelatax ma’ dan kollu iżda huwa artikolu 74 li jgħid is-segwenti, u ċioe`:

74. Hlief kif provdut xort’ohra mill-Parlament, kull ligi għandha ssir kemm bl-ilsien Malti kif ukoll bl-ilsien Ingliż u, jekk ikun hemm xi konfliett bejn it-test Malti u t-test Ingliż ta’ xi ligi, it-test Malti għandu jipprevali.

Illi t-Tribunal ma jarax illi l-kwistjoni hija tant waħda ta’ kunflitt bejn it-test Malti u dak Ingliż imma hija biss kwistjoni ta’ interpretazzjoni minħabba marka tal-punteġġatura, u ċioe` comma, li teżisti fit-test Malti u mhux f’dak Ingliż.

Illi kif intqal fid-deċiżjoni fl-ismijiet ***Emmanuele Micallef -vs- Vincent Scerri*** deċiża mill-Qorti ta’ l-Appell fil-15 ta’ Mejju 1953: "Iżda billi hija regola ta’ interpretazzjoni li ebda ligi ma għandha titqies kontradittorja fiha nnifisha, meta jkun hemm dubbju fuq hekk, huwa l-kompli tal-ġudikant li jindaga u jinterpreta s-sens skond l-intenzjoni tal-legislatur u b'quddiem ghajnejh ir-raġunijiet li giegħlu lil-legislatur jiddetta l-ligi. Il-ġudikant għalhekk għandu jirrikorri għall-“mens legis”, biex jaġhti dik l-interpretazzjoni li tikkorrispondi għall-ispirtu informatur tal-ligi."

Illi t-Tribunal josserva illi l-Legislazzjoni Sussidjarja 65.19 tagħmel transpożizzjoni tar-Regolament tal-Unjoni Ewropeja Numru 1071/2009. Illi siccome` ma ježistux dibattiti parlamentari dwar l-introduzzjoni tal-Legislazzjoni Sussidjarja 65.19, dan it-Tribunal se jkollu neċċesarjament imur għall-uniku sors tal-istess Regolamenti, u ċioe` r-Regolament tal-Unjoni Ewropeja (KE) 1071/2009 liema Regolament jistabilixxi regoli komuni dwar il-kundizzjonijiet li għandhom jiġi rispettati għall-eżerċizzju tal-professjoni ta’ operatur tat-trasport bit-triq. Illi dan it-Tribunal se jiċċita partijiet minn dan ir-Regolament għaliex iħoss li huwa opportun għarriżoluzzjoni ta’ din il-kwistjoni.

Il-Preambolu ta’ dan ir-Regolament jgħid is-segwenti, u ċioe`:

(8) Jeħtieg li persuni fiziċi b'reputazzjoni tajba u b'kompetenza professjonal meħtiega jiġu identifikati biċ-ċar u kkomunikati lill-awtoritajiet kompetenti. Dawn il-persuni ("maniġers tat-trasport") għandhom ikunu residenti fi Stat Membru u b'mod kontinwu u effettiv imexxu l-aktivitajiet ta' trasport tal-imprizi tat-trasport bit-triq. Jaqbel għalhekk li jkunu speċifikati l-kondizzjonijiet li taħthom persuna titqies li b'mod kontinwu u effettiv tmexxi l-operazzjonijiet ta' trasport ta' impriza;

(9) Ir-reputazzjoni tajba ta' maniġer tat-trasport tiddependi minn jekk dan ikunx instab ħati ta' reat kriminali serju jew li ma jkunx qala' piena serja, għal, partikolarment ksur serju tar-regoli Komunitarji dwar it-trasport bit-triq. Kundanna jew piena li tingħata lil maniġer ta' trasport jew impriza ta' trasport bit-triq fi Stat Membru wieħed jew aktar għall-iżżejjed ksur serju ta' regoli Komunitarji għandu jirriżulta fit-telf tar-reputazzjoni tajba kemm-il darba l-awtorità kompetenti tkun aċċertat ruħha li tkun saret proċedura ta' investigazzjoni debitament imwettqa u dokumentata, liema proċedura tkun tagħti drittijiet proċedurali essenzjali qabel ma ttieħdet id-deċiżjoni finali tagħha u li d-drittijiet xierqa ta' appell ikunu ġew rispettati.

...omissis...

(24) B'mod partikolari, il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tistabbilixxi lista ta' kategoriji, tipi u livelli tas-serjetà tal-ksur **li jwassal għat-telfa tar-reputazzjoni tajba tal-operaturi tat-trasport bit-triq**, li tadatta, skont il-progress teknologiku, l-Annessi I, II u III ta' dan ir-Regolament, dwar l-għarfien li tiegħi għandu jittieħed kont mill-Istati Membri għal finijiet tar-rikonoxximent tal-kompetenza professjonal u l-mudell ta' certifikat ta' kompetenza professjonal, u biex tistabbilixxi lista tal-ksur li flimkien ma' dawk stabbiliti fl-Anness IV għal dan ir-Regolament jistgħu jwasslu għat-telfa tar-reputazzjoni tajba. Peress li dawk il-miżuri huma ta' ambitu ġenerali u huma mfassla sabiex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' dan ir-Regolament, inter alia billi jissuplimentawh b'elementi ġoddha mhux essenzjali, huma għandhom jiġi adottati skont il-proċedura regolatorja bi skrutinju prevista fl-Artikolu 5(a) tad-Deciżjoni 1999/468/KE.

Jekk wieħed jinnota hawnhekk l-aċċenn qiegħed fuq it-telfien ta' reputazzjoni tajba (*a posteriori*) u mhux in-nuqqas ta' aċċess/dħul fis suq (*a priori*). Madankollu l-Artikolu 1 ta' dan ir-Regolament jagħmilha ċara illi r-Regolament jirregola wkoll **id-dħul** fil-professjoni ta' operatur tat-trasport bit-triq, u mhux sempliċiment l-eżerċizzju tiegħi.

L-Artikoli rilevanti tar-Regolament (KE) 1071/2009 huma, mbagħad, dawn:

Artikolu 3

Rekwiziti meħtiega għall-eżerċizzju tal-professjoni ta' operatur ta' trasport bit-triq

- (1) L-imprizi li jeżerċitaw il-professjoni ta' operaturi tat-trasport bit-triq għandhom:
- (a) ikollhom stabbiliment effettiv u stabbli fi Stat Membru;
 - (b) **ikunu ta' reputazzjoni tajba;**
 - (c) ikollhom pozizzjoni finanzjarja adatta; u
 - (d) ikollhom il-kompetenza professjonal meħtiega.

(2) *L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li jimponu rekwiżiti addizzjonali, li għandhom ikunu proporzjonati u mhux diskriminatorji, li l-impriżi għandhom jissodisfaw sabiex ikunu jistgħu jeżercitaw il-professjoni ta' operatur tat-trasport bit-triq.*

Artikolu 6

Il-kondizzjonijiet fir-rigward tar-rekwiżit ta' reputazzjoni tajba

(1) *Sogġett ghall-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, l-Istati Membri għandhom jiddeterminaw il-kondizzjonijiet li impriża u maniġer ta' trasport għandhom jissodisfaw sabiex jiġi sodisfatt ir-rekwiżit ta' reputazzjoni tajba previst fl-Artikolu 3(1)(b).*

Fid-determinazzjoni dwar jekk impriża tissodisfax jew le dak ir-rekwiżit, l-Istati Membri għandhom jikkunsidraw il-kondotta tal-impriża, il-maniġers tat-trasport tagħha u kwalunkwe persuna rilevanti oħra kif jista' jkun determinat mill-Istat Membru. Kull riferenza f'dan l-Artikolu għal kundanni, pieni jew ksur għandha tinkludi kundanni, pieni jew ksur tal-impriża nfiska, tal-maniġers tat-trasport tagħha u ta' kull persuna rilevanti oħra kif jista' jkun determinat mill-Istat Membru.

Il-kondizzjonijiet imsemmija fl-ewwel sub-paragrafu għandhom jinkludu tal-anqas:

(a) *li ma jkunx hemm raġunijiet impellanti biex wieħed jiddubita r-reputazzjoni tajba tal-maniġer tat-trasport jew tal-impriża tat-trasport, bħal kundanni jew pieni għal kull ksur serju ta' regoli nazzjonali fis-seħħi fl-oqsma ta':*

- (i) *il-ligi kummerċjali;*
- (ii) *il-ligi dwar il-fallimenti;*
- (iii) *il-kondizzjonijiet ta' paga u impieg fil-professjoni;*
- (iv) *it-traffiku bit-triq;*
- (v) *ir-responsabbiltà professjonal;*
- (vi) *it-traffikar tal-bnedmin jew tad-droga.*

(b) *li l-maniġer tat-trasport jew l-impriża tat-trasport ma ġewx, fi Stat Membru wieħed jew aktar, ikkundannati għal reati kriminali serji jew ingħataw piena għal ksur serju ta' regoli Komunitarji li jikkonċernaw b'mod partikolari:*

..omissis...

Dan l-artikolu ikompli hekk:

(2) *Għall-finijiet tal-punt (b) tat-tielet subparagrafu tal-paragrafu 1:*

(a) *meta l-maniġer ta' trasport jew l-impriża ta' trasport ikunu, fi Stat Membru wieħed jew iżjed, ġew ikkundannati għal reati kriminali serji jew ġew mogħtija piena għal wieħed mill-aktar ksur serji ta' regoli Komunitarji kif stabbiliti fl-Anness IV, l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru ta' stabbiliment għandha twettaq f'manjiera adatta u f'waqtha id-debita proċedura amministrattiva kompleta, li għandha tinkludi, jekk adatt, kontroll tas-sedi tal-impriża konċernata.*

*Il-proċedura għandha tiddetermina jekk, minħabba ċirkostanzi speċifici, it-telf ta' reputazzjoni tajba jikkositwixxix **rispons disproporzjonat fil-każ idividwali**. Kull sejba bħal din għandha tkun debitament raġunata u ġustifikata.*

Jekk l-awtorità kompetenti ssib li t-telf ta' reputazzjoni tajba jikkositwixxi rispons disproporzjonat, hija tista' tiddeċiedi li r-reputazzjoni tajba ma tkunx affettwata. F'tali każ, ir-raġunijiet għandhom jiġu reggistrati fir-registru nazzjonali. In-numru ta' deciżjonijiet bħal dawk għandu jiġi indikat fir-rapport imsemmi fl-Artikolu 26(1).

Jekk l-awtorità kompetenti ma ssib li t-telf ta' reputazzjoni tajba jikkositwixxi rispons disproporzjonat, il-kundanna jew il-piena għandhom iwasslu għat-telf tar-reputazzjoni tajba.

Dan is-subinċiż (2) tal-Artikolu 6 tar-Regolament jagħti x'jifhem illi minkejja li hemm marġini ta' apprezzament wiesgħa, dan 1-eżerċizzju tad-diskrezzjoni tal-awtorita' kompetenti irid ikun wieħed raġjonat u **proporzjonat**. Fi kliem ieħor mhux kull sejbien ta' htija għandu jagħti lok għat-telf ta' reputazzjoni tajba u kull każ irid dejjem jiġi aġġudikat individwalment u skont il-fattispeċi partikolari tiegħi.

Dan jerġa' jiġi affermat fil-preambolu tar-Regolament (UE) 2016/403 li jissupplimenta r-Regolament (KE) Nru 1071/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill fir-rigward tal-klassifikazzjoni ta' ksur serju tar-regoli tal-Unjoni, li jista' jwassal għat-telf ta' reputazzjoni tajba tal-operatur tat-trasport bit-triq u li jemenda l-Anness III tad-Direttiva 2006/22/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jiddisponi hekk:

(6) Madankollu, hija r-responsabbiltà tal-awtorità kompetenti ta' Stat Membru biex twettaq il-proċedura amministrattiva nazzjonali šiħa biex jiġi ddeterminat jekk it-telf ta' reputazzjoni tajba jikkositwixxix reazzjoni proporzjonata f'każ idividwali. Proċedura ta' eżami nazzjonali bħal din għandha tinkludi, jekk ikun xieraq, kontrolli fil-bini tal-impriżza kkonċernata. Għall-valutazzjoni tar-reputazzjoni tajba, l-Istati Membri għandhom jikkunsidraw il-kondotta tal-impriżza, tal-maniġers tagħha u ta' kwalunkwe persuna rilevanti oħra.

It-Tribunal jagħmel referenza, ukoll, għall-Artikoli 13 u, b'mod speċjali, 14 tar-Regolament Nru. 1071/2009. Dan jaqra hekk:

Artikolu 14 ***Id-dikjarazzjoni tal-inkompetenza tal-maniġer tat-trasport***

(1) Meta maniġer tat-trasport jitlef ir-reputazzjoni tajba skont l-Artikolu 6, l-awtorità kompetenti għandha tiddikjara lill-maniġer tat-trasport inkapaċi li jmexxi jew tmexxi l-attivitajiet tat-trasport ta' impriżza.

(2) Sakemm tittieħed mizura għar-rijabilitazzjoni skont dispożizzjonijiet rilevanti tal-liġi nazzjonali, iċ-ċertifikat ta' kompetenza professjonalim imsemmi fl-Artikolu 8(5) tal-maniġer tat-trasport iddikjarat inkapaċi, m'għandux jibqa' validu fl-ebda Stat Membru.

Hawnhekk it-Tribunal jinnota illi hemm lok **ghar-rijabilitazzjoni** u mhux il-każ illi operatur jibqa' projbit/inkapaċi b'mod indefinit jew perpetwu.

Illi t-Tribunal iħoss li hu opportun li jagħmel referenza wkoll għall-predeċessur tar-Regolament (KE) Nru. 1071/2009 li kienet id-Direttiva tal-Kunsill 96/26/KE tad-29 ta' April 1996 dwar dħul għall-impieg ta' operatur ta' trasport ta' merkanzija bit-triq u operatur ta' trasport ta' passiġġieri bit-triq u r-rikonoxximent reċiproku ta' diplomi, certifikati u evidenza oħra ta' kwalifikasi formal i-intenzjonati li jiffacilitaw għal dawn l-operaturi d-dritt tal-libertà li jistabbilixxu ħidmiet ta' trasport nazzjonali jew internazzjonali. Hija importanti r-referenza għal din il-ligi għaliex propru din kienet fis-seħħi meta ġiet introdotta l-Legislazzjoni Sussidjarja 65.19 permezz tal-Avviż Legali 146/2003. Din id-direttiva kienet proprju tirregola d-dħul fl-impieg ta' operatur ta' trasport tal-merkanzija bit-triq jew operatur tat-trasport tal-passiġġieri bit-triq (Artikolu 1). Id-Direttiva kienet tirrikjedi li impriżi li jixtiequ li jingaġġaw fl-impieg ta' operatur tat-trasport bit-triq għandhom: (a) ikunu ta' kondotta tajba oltre li (b) ikunu ta' pożizzjoni finanzjarja xierqa; u (c) jissodisfaw il-kundizzjoni ta' kompetenza professjonal (Artikolu 3 (1)). Bl-istess mod kienet tagħti diskrezzjoni pjuttost ampja lill-Istati Membri sabiex jistabbilixxu l-kundizzjonijiet li għandhom ikunu sodisfatti mill-impriżi stabbiliti fit-territorji tagħhom sabiex jissodisfaw ir-rekwizit ta' kondotta tajba (Artikolu 3 (2)). Madankollu b'differenza, kienet timponi b'mod čar fuq l-Istati Membri x'ma jikkostitwixx reputazzjoni tajba:

Għandhom jipprovdu li t-tali rekwiżit ma jkunx issodisfat jew ma jkunx għadu aktar issodisfat, jekk il-persuna jew persuni naturali li jkunu meqjusa li jissodisfaw tali kondizzjoni permezz tal-paragrafu 1:

- (a) ikunu gew ikkundannati għall-offiżi kriminali serji, inkluż offiżi ta' natura kummerċjali,
- (b) ikunu gew iddikjarati mhux f'sikkithom sabiex ikompli l-impieg ta' operatur tat-trasport bit-triq permezz ta' xi regoli fis-seħħi,
- (c) instabu ħatja ta' offiżi serji kontra r-regoli fis-seħħi dwar:
 - il-kondizzjonijiet ta' paga u impieg fil-professjoni, jew
 - it-trasport ta' merkanzija bit-triq jew passiġġieri, kif jixraq, b'mod partikolari r-regoli dwar il-perjodi ta' sewqan u serħi tas-sewwieqa, il-piżżej u l-qisien tal-vetturi kummerċjali, sigurtà stradali u sigurtà ta' vetturi, il-ħarsien ta' l-ambjent u r-regoli l-oħra dwar responsabbiltà professjonal.

Ikompli l-Artikolu 3 tad-Direttiva 96/26/KE :

*Fil-każijiet li għalihom saret referenza taħt (a), (b) u (c), il-ħtieġa ta' kondotta tajba tibqa' mhix sodisfatta **sakemm riabilitazzjoni jew kwalunkwe miżura oħra li jkollha effett ekwivalenti tkun seħħet**, skond id-dispożizzjoni nazzjonali rilevanti eżistenti.*

Illi l-istess prinċipju jinsab f'Regolament 6 (3) tar-Regolamenti (KE) 1071/2009, liema Regolament jaqra hekk:

(3) Ir-rekwiżit stabbilit fl-Artikolu 3(1)(b)¹ jibqa' mhux sodisfatt sakemm issir mizura ta' rijabilitazzjoni jew kull mizura oħra li jkollha effett ekwivalenti, skont id-dispożizzjonijiet nazzjonali rilevanti.

L-Artikolu 6(1) tad-Direttiva 96/26/KE kien ukoll jiddisponi hekk:

Id-deċiżjonijiet meħuda mill-awtoritajiet kompetenti ta' l-Istati Membri skond il-mizuri adottati fuq il-baži ta' din id-Direttiva u li jeħtieġu l-irtirar ta' applikazzjoni għad-dħul fl-impieg ta' operatur tat-trasport bit-triq għandhom jiddikjaraw ir-raġunijiet li fuqhom huma bbażati.

*L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti jikkontrollaw regolarmen u **ghall-ingas kull hames snin** li l-impriżi għadhom jissodisfax ir-rekwiżiti ta' reputazzjoni tajba, pozizzjoni finanzjarja u kompetenza professjonalı.*

It-Tribunal huwa tal-fehma illi jista' jagħti l-każ li minn hawnhekk irriżulta l-kriterju ta' "hames snin" li nsibu llum il-ġurnata fir-Regolament 11 (1) tal-L.S. 65.19. Fi kwalunkwe każ, id-Direttiva 96/26/KE ukoll kienet tagħti lok għal rijabilitazzjoni, liema rijabilitazzjoni hija għal kollex nieqsa mill-Leġislazzjoni Sussidjarja 65.19.

Fid-dawl ta' dawn l-osservazzjonijiet it-Tribunal huwa tal-fehma illi filwaqt li ma hemmx l-iċċen dubju li r-reat ta' traffikar tad-droga jikkostitwixxi **reat kriminali serju** illi certament għandu jwassal għall-inkapacitazzjoni ta' maniger/operatur tat-trasport milli jmexxi l-attivitajiet tat-trasport, jew fi kliem iehor jirrendi lil dak li jkun ta' reputazzjoni ħażina, iqis illi l-interpretazzjoni logika tal-ligi hu li kundanna bħal dik ma għandhiex tapplika b'mod perpetwu iżda biss sa' hames snin minn meta tingħata ssentenza. B'hekk, fid-dawl ta' dan kollu, it-Tribunal iqis illi l-interpretazzjoni korretta tal-ligi għandha tkun illi persuna ma tissodisfax ir-rekwiżit ta' reputazzjoni tajba jekk fil-perjodu ta' **hames snin** qabel l-applikazzjoni hija tkun instabet ħatja ta' xi wieħed jew iktar mir-reati kontemplati fis-subinciż (1) tar-Regolament 11 tal-Leġislazzjoni Sussidjarja 65.19. Interpretazzjoni diversa, kif qiegħda ssostni l-Awtorita', tirrendi dik il-ligi arbitrarja u tmur kontra l-ispirtu tar-Regolament (KE) Nru. 1071/2009 li, għalkemm teżżeġi reputazzjoni tajba bħala kriterju anke' għad-dħul (u mhux biss l-eżerċizzju) fil-professjoni ta' operatur tat-triq, tirrikjedi wkoll il-proporzjonalita' fid-deċiżjonijiet, liema proporzjonalita` certament tagħti lok għar-rijabilitazzjoni ta' dak li jkun, kemm jekk si tratta dwar applikant u kemm jekk huwa operatur stabbilit. Dan jgħodd, aktar u aktar fil-każ odjern, meta wieħed iqis li r-reat in kwistjoni seħħ fis-sena 2001, u čioe' 21 sena ilu, u għal-liema reat ir-rikorrent skonta piena skonta il-ligi. Ĝialadarba, tajjeb jew ħażin, il-legislatur injora għal kollex il-lok għal rijabilitazzjoni mil-Leġislazzjoni Sussidjarja 65.19, it-Tribunal huwa tal-fehma illi l-interpretazzjoni korretta għandha tkun illi applikant jew operatur jitqies *ipso jure* riabilitat wara t-trapass ta' hames snin minn sentenza finali u definittiva.

¹ U cieoe` r-rekwiziti ta' reputazzjoni tajba

Illi għaldaqstant it-Tribunal iqis li l-Awtorita` intimata ma tatx interpretazzjoni tajba għad-disposizzjonijiet tal-ligi fil-każ in kwistjoni u li għaldaqstant id-deċiżjoni appellata għandha tiġi revokata. Fl-aħħarnett it-Tribunal jirrileva illi huwa m'għandu l-ebda kompetenza biex jordna lill-Awtorita` intimata toħrog il-licenzja in kwisjtoni. Din hija materja li hija fdata esklusivament f'idejn l-istess Awtorita`.

DECIDE

Għaldaqstant, it-Tribunal, għar-raġunijiet hawn fuq esposti u fit-termini hawn fuq espresso, qiegħed jilqa' l-appell tar-rikorrent u jiċħad ir-risposta tal-Awtorita` intimata u konsegwentement jannulla d-deċiżjoni appellata.

Bl-ispejjeż kontra l-Awtorita` intimata.

**Maġistrat Dr. Charmaine Galea
President tat-Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva**

**Diane Gatt
Deputat Registratur**